

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

**Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie
za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

INFORMACJA O ZAWODZIE

Instruktor techniki jazdy (516501)

Instruktorzy techniki jazdy

Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej rozpowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

INFORMACJA O ZAWODZIE

Instruktor techniki jazdy (516501)

Instruktorzy techniki jazdy

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy

Publikacja opracowana w ramach projektu **Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.4 Modernizacja publicznych i niepublicznych służb zatrudnienia oraz lepsze dostosowanie ich do potrzeb rynku pracy

PROJEKT NR: POWR.02.04.00-00-0060/16-00

Partnerzy projektu INFODORADCA+:

- DORADCA Consultants Ltd Sp. z o.o., Gdynia
- Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy, Radom
- Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa
- Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa
- PBS Sp. z o.o., Sopot

INFORMACJA O ZAWODZIE

Instruktor techniki jazdy (516501)

© Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy, Warszawa 2018

Kopiowanie i rozpowszechnianie w całości lub w części dozwolone wyłącznie za podaniem źródła.

ISBN 978-83-7789-495-8 [514]

Publikacja bezpłatna

Zdjęcie na okładce (źródło): <https://pixabay.com/en/aquaplaning-water-rain-car-driving-83008>
[dostęp: 10.07.2018].

SPIS TREŚCI

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU	3
1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności).....	3
1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu.....	3
1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD	3
1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący.....	3
2. OPIS ZAWODU.....	4
2.1. Synteza zawodu	4
2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania.....	4
2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy).....	5
2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne.....	6
2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie.....	7
2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji	8
2.7. Zawody pokrewne	8
3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE	8
3.1. Zadania zawodowe	8
3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Przygotowywanie szkolenia w zakresie doskonalenia techniki jazdy.....	9
3.3. Kompetencja zawodowa Kz2: Doskonalenie techniki jazdy motocyklem	10
3.4. Kompetencja zawodowa Kz3: Doskonalenie techniki jazdy pojazdem dwuśladowym wraz z przyczepą.....	11
3.5. Kompetencje społeczne.....	13
3.6. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.....	14
3.7. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji.....	14
4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO.....	15
4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie	15
4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu	16
4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów	16
4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.....	17
5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)	17
6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE	18
7. SŁOWNIK POJĘĆ	19
7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)	19
7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)	21

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU

1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności)

Instruktor techniki jazdy 516501

1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu

- Nauczyciel techniki jazdy.
- Trener bezpieczeństwa ruchu drogowego.
- Instruktor bezpiecznej jazdy.

1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD

W Międzynarodowym Standardzie Klasyfikacji Zawodów ISCO-08 odpowiada grupie:

- 5165 Driving instructors.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

- Sekcja P – Edukacja.

1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący

Notka metodologiczna

Opis informacji o zawodzie opracowano na podstawie:

- analizy źródeł (akty prawne, klasyfikacje krajowe, międzynarodowe) oraz źródeł internetowych,
- analizy opisu zawodu zamieszczonego w wyszukiwarce opisów zawodów na Portalu Publicznych Służb Zatrudnienia,
- badań ankietowych prowadzonych w projekcie INFODORADCA+ w kwietniu 2018 r.,
- zebranych opinii od recenzentów, członków panelu ewaluacyjnego oraz zespołu ds. walidacji i jakości informacji o zawodach.

Autorzy i eksperci opiniujący

Zespół Ekspercki:

- Tadeusz Budzisz – Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego, Stare Lubiejewo.
- Roman Kępiński – Zespół Szkół Rolniczych Centrum Kształcenia Praktycznego w Grodkowie, Grodków.
- Włodzimierz Walkusz – DORADCA Consultants Ltd. Sp. z o.o., Gdynia.

Zespół ds. walidacji i jakości informacji o zawodzie:

- Wojciech Gostomski – DORADCA Consultants Ltd. Sp. z o.o., Gdynia.
- Joanna Gralak-Merchel – DORADCA Consultants Ltd. Sp. z o.o., Gdynia.

Recenzenci:

- Adam Goss – Automobilklub Polski, Warszawa.
- Radosław Niemczewski – Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Kaliszu, Kalisz.

Panel ewaluacyjny – przedstawiciele partnerów społecznych:

- Adam Knietowski – Polskie Stowarzyszenie Motorowe Ośrodków Doskonalenia Techniki Jazdy, Warszawa.
- Arkadiusz Żukowski – Pomorskie Stowarzyszenie Instruktorów Nauki Jazdy, Wejherowo.

Data (rok) opracowania opisu informacji o zawodzie: 2018 r.

WAŻNE:

W tekście opisu informacji o zawodzie występują podkreślenia wybranych określeń wraz z indeksem górnym, który wskazuje numer definicji w słowniku branżowym w punkcie 7.2.

2. OPIS ZAWODU

2.1. Synteza zawodu

Instruktor techniki jazdy prowadzi zajęcia mające na celu podnoszenie świadomości kierowców⁷ w zakresie unikania ryzyka drogowego oraz doskonalenie umiejętności poprawnego i bezpiecznego kierowania pojazdem silnikowym¹⁸. Przekazuje osobie szkolonej informacje z zakresu poprawnej techniki kierowania pojazdem w różnych warunkach drogowych i atmosferycznych, z zakresu bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz ekojazdy (ecodrivingu)⁴.

2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania

Opis pracy

Do obowiązków zawodowych **instruktora techniki jazdy**, po przeszkoleniu i zdobyciu ustawowych uprawnień, należy prowadzenie szkoleń bezpiecznej jazdy z zakresu doskonalenia techniki jazdy pojazdem silnikowym w różnych warunkach drogowych i atmosferycznych dla osób kierujących⁸ pojazdami, w tym szkoleń na płytkach poślizgowych¹⁵, placach manewrowych¹⁴ i torach szkoleniowych³¹, szkoleń z jazdy defensywnej⁶ i ekojazdy zgodnie z przepisami prawa i uwzględniając postęp technologiczny.

WAŻNE:

Instruktor techniki jazdy prowadzi szkolenia z osobami, które posiadają prawo jazdy, ale chcą podnosić swoje umiejętności bezpiecznej jazdy pojazdami oraz zdobyć większą świadomość i wiedzę motoryzacyjną. Szkolenia obejmują również osoby, które mają obowiązek odbyć szkolenie w Ośrodku Doskonalenia Techniki Jazdy¹² w celu poprawy bezpieczeństwa na drogach.

Sposoby wykonywania pracy

Instruktor techniki jazdy wykonuje swoją pracę, stosując następujące metody, procedury i sposoby wykonywania pracy w celu przygotowania uczestnika szkolenia do bezpiecznego poruszania się po drogach:

- przygotowanie do stosowania poprawnej techniki kierowania pojazdami,
- zapoznanie z przyrządami i urządzeniami mającymi wpływ na bezpieczeństwo jazdy,
- nauczanie technik manewrowania pojazdem,
- nauczanie technik hamowania pojazdem,
- uświadamianie o wpływie prędkości jazdy na zachowanie się pojazdu i bezpieczeństwie na drodze,
- wykorzystanie nowoczesnych elektronicznych systemów wspomagających bezpieczeństwo jazdy²⁶,
- dbanie o prawidłowy stan techniczny pojazdów, na których prowadzone jest szkolenie oraz przestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas prowadzonego szkolenia.

WAŻNE:

Instruktor techniki jazdy wykonuje pracę zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi. Dlatego powinien na bieżąco uzupełniać swoją wiedzę z tego zakresu.

Więcej szczegółowych informacji znajduje się w sekcjach: 3.1. Zadania zawodowe oraz 3.2., 3.3. i 3.4. Kompetencje zawodowe.

2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)

Warunki pracy

Instruktor techniki jazdy może pracować w Ośrodkach Doskonalenia Techniki Jazdy:

- w salach wykładowych (część teoretyczna szkolenia),
- na placach manewrowych do doskonalenia techniki jazdy,
- w symulatorach jazdy stacjonarnych i mobilnych,
- na płytach poślizgowych do ćwiczeń w warunkach obniżonej przyczepności podłoża,
- na torach szkoleniowych do ćwiczenia techniki jazdy w trudnych warunkach jazdy.

Instruktor techniki jazdy może pracować na podstawie:

- umowy o pracę jako instruktor wewnętrzny w Ośrodkach Doskonalenia Techniki Jazdy,
- umów cywilnoprawnych jako instruktor współpracujący z Ośrodkami Doskonalenia Techniki Jazdy.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie.

Wykorzystywane maszyny i narzędzia pracy

Instruktor techniki jazdy w trakcie pracy wykorzystuje różne pojazdy (w zależności od posiadanych uprawnień) oraz urządzenia:

- motocykle¹⁰,
- samochody osobowe²²,
- samochody ciężarowe²¹,
- autobusy¹,
- przyczepy¹⁹,
- urządzenia destabilizujące tor jazdy³³,
- płyty poślizgowe,
- symulatory jazdy,
- sterowanie nawodnienia płyt poślizgowych,
- pojazd poślizgowy¹⁷,
- mierniki prędkości i czasu jazdy,
- urządzenia telematyczne³⁴,
- symulatory wspomagające bezpieczeństwo jazdy²⁵.

Organizacja pracy

Praca **instruktora techniki jazdy** ma charakter indywidualny, a godziny pracy instruktora techniki jazdy są ruchome, ustalone w zależności od potrzeb uczestnika szkolenia i możliwości instruktora. Szkolenie odbywa się według ustalonego programu, jednak sposób realizacji zajęć określany jest przez instruktora lub koordynatora szkoleń. Liczba godzin pracy instruktora techniki jazdy może być zróżnicowana, zgodnie z kodeksem pracy. Pracuje on również w dni wolne oraz w godzinach nocnych.

Zagrożenia mające wpływ na bezpieczeństwo pracy człowieka

Wykonywanie pracy **instruktora techniki jazdy** odbywa się w ciągłym ruchu w pojeździe mechanicznym, zazwyczaj w trudnych warunkach jazdy, co stwarza zagrożenia wypadkami komunikacyjnymi. Podczas pracy instruktora techniki jazdy występują uciążliwe warunki pracy, np.:

- hałas ruchu drogowego o dużym nasileniu,
- praca w zmiennych warunkach atmosferycznych,
- długotrwała praca w jednej niewygodnej pozycji podczas jazdy,
- konieczność ciągłego używania głosu w niekorzystnych warunkach,
- przeciążenia powodowane nagłym przyspieszaniem lub hamowaniem oraz obrotami pojazdu na torze,

- drgania,
- zapylenie,
- zadymienie.

Może to powodować:

- choroby układu oddechowego,
- choroby narządu słuchu,
- choroby układu kostno-stawowego,
- stres,
- schorzenia układu naczyniowego i nerwowego.

2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne

Wymagania psychofizyczne

Dla pracownika wykonującego zawód **instruktor techniki jazdy** ważne są:

w kategorii wymagań fizycznych

- wysoka ogólna wydolność fizyczna,
- sprawność narządu wzroku,
- sprawność narządu słuchu,
- sprawność układu mięśniowo-szkieletowego,
- dobry stan układu oddechowego;

w kategorii sprawności sensomotorycznych

- ostrość wzroku,
- widzenie stereoskopowe umożliwiające ocenę odległości,
- koordynacja wzrokowo-ruchowa,
- zręczność rąk i palców,
- rozróżnianie barw,
- dobre widzenie o zmierzchu,
- dobry słuch,
- zmysł równowagi;

w kategorii sprawności i zdolności

- podzielność uwagi,
- bardzo dobry refleks,
- spostrzegawczość,
- komunikatywność,
- zdolność dostosowania sposobu przekazywania treści nauczania do poziomu osób szkolonych,
- koncentracja,
- uzdolnienia techniczne;

w kategorii cech osobowościowych

- odpowiedzialność,
- odporność emocjonalna,
- samokontrola,
- łatwość i umiejętność nawiązywania kontaktów,
- odpowiedzialność,
- dokładność,
- rzetelność,
- opanowanie,

- cierpliwość,
- stanowczość,
- dobra organizacja pracy własnej,
- gotowość do pracy w trudnych warunkach środowiskowych.

Więcej informacji znajduje się w sekcjach: 3.5. Kompetencje społeczne, 3.6. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.

Wymagania zdrowotne

Wykonywanie zawodu **instruktor techniki jazdy** wymaga dobrego ogólnego stanu zdrowia, a szczególnie ważne są: dobry wzrok, słuch i koordynacja wzrokowo-ruchowa.

Przeciwwskazaniem do pracy w zawodzie są:

- zaburzenia znacznego stopnia narządu wzroku, słuchu, układu nerwowego, oddechowego,
- daltonizm,
- zaburzenia równowagi,
- znaczne ograniczenia sprawności ruchowej kończyn, zwłaszcza rąk.

WAŻNE:

O stanie zdrowia i ewentualnych przeciwwskazaniach do wykonywania zawodu orzeka lekarz medycyny pracy.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.

2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Wykształcenie niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie

Pracę w zawodzie **instruktor techniki jazdy** może wykonywać osoba posiadająca co najmniej wykształcenie średnie.

Tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Do wykonywania zawodu **instruktor techniki jazdy** konieczne jest świadectwo instruktora techniki jazdy. Do uzyskania świadectwa niezbędne jest:

- co najmniej wykształcenie średnie,
- posiadanie co najmniej przez okres 3 lat prawa jazdy kategorii B oraz co najmniej przez okres roku prawa jazdy kategorii odpowiedniej do zakresu prowadzonych zajęć,
- zaświadczenie o ukończeniu szkolenia podstawowego dla osób ubiegających się o uprawnienia instruktora techniki jazdy²⁸ lub zaświadczenie o ukończeniu szkolenia uzupełniającego dla osób ubiegających się o uprawnienia instruktora techniki jazdy²⁹ w zakresie prawa jazdy dodatkowej kategorii pojazdów,
- złożenie z wynikiem pozytywnym egzaminu z wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych przed komisją egzaminacyjną powołaną przez ministra właściwego do spraw transportu.

WAŻNE:

Aby wykonywać zawód **instruktora techniki jazdy** kandydat musi spełnić również następujące wymagania:

- nie być skazanym prawomocnym wyrokiem sądu,
- zostać wpisanym do ewidencji instruktorów techniki jazdy.

Ewidencja instruktorów techniki jazdy jest prowadzona przez wojewodę właściwego ze względu na miejsce zamieszkania (wojewoda wydaje świadectwo instruktora techniki jazdy).

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu.

2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji

Możliwości rozwoju zawodowego i awansu

W zawodzie **instruktor techniki jazdy** istnieje:

- możliwość rozszerzania uprawnień instruktora o kolejne kategorie prawa jazdy (konieczne jest ukończenie kursu uzupełniającego dla instruktorów i zdanie egzaminu sprawdzającego),
- wraz ze stażem i doświadczeniem pracy w zawodzie istnieje możliwość awansu w hierarchii instruktorów techniki jazdy na kierownika grupy instruktorów w Ośrodku Doskonalenia Techniki Jazdy, na organizatora szkoleń i kursów techniki jazdy,
- możliwość założenia własnego Ośrodka Doskonalenia Techniki Jazdy.

Szybki postęp w branży motoryzacyjnej wymusza śledzenie przez instruktora na bieżąco wszelkich zmian technicznych i unowocześnień, montowanych w pojazdach, w celu przekazywania aktualnej wiedzy uczestnikom szkolenia. W związku tym instruktor techniki jazdy powinien posiadać szczególnie zainteresowania ukierunkowane na motoryzację i związane z nią nowoczesne technologie.

Możliwości potwierdzania kompetencji

Obecnie (2018 r.) w zawodzie **instruktor techniki jazdy** istnieje możliwość potwierdzania kompetencji zawodowych (po spełnieniu wymogów formalnych) przed komisją egzaminacyjną powołaną przez ministra właściwego do spraw transportu.

Więcej informacji można uzyskać w Bazie Usług Rozwojowych <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl> oraz Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

2.7. Zawody pokrewne

Osoba zatrudniona w zawodzie **instruktor techniki jazdy** może rozszerzać swoje kompetencje zawodowe w zawodzie pokrewnym:

Nazwa zawodu pokrewnego zgodnie z Klasyfikacją zawodów i specjalności	Kod zawodu
Instruktor nauki jazdy	516502

3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE

3.1. Zadania zawodowe

Pracownik w zawodzie **instruktor techniki jazdy** wykonuje różnorodne zadania, do których należą w szczególności:

- Z1 Organizowanie procesu szkoleń bezpiecznej jazdy.
- Z2 Przedstawianie zasad techniki i taktyki jazdy pojazdem.
- Z3 Udzielanie instruktażu w zakresie przygotowania pojazdu oraz korzystania z urządzeń wykorzystywanych podczas szkolenia.
- Z4 Przeprowadzanie szkolenia z zakresu bezpiecznego kierowania motocyklem po torze ziemnym³².
- Z5 Przeprowadzanie szkolenia bezpiecznej oraz właściwej techniki i taktyki jazdy motocyklem szosowym.
- Z6 Przeprowadzanie szkolenia z zakresu doskonalenia jazdy motocyklem po torze szkoleniowym.
- Z7 Przeprowadzanie szkolenia z zakresu doskonalenia kierowania pojazdem po wyznaczonej trasie – slalom.
- Z8 Przeprowadzanie szkolenia z zakresu doskonalenia techniki hamowania pojazdem na prostym odcinku i na łuku drogi.
- Z9 Przeprowadzanie szkolenia z zakresu doskonalenia kierowania pojazdem na prostym odcinku i na łuku drogi.

3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Przygotowywanie szkolenia w zakresie doskonalenia techniki jazdy

Kompetencja zawodowa Kz1: Przygotowywanie szkolenia w zakresie doskonalenia techniki jazdy obejmuje zestaw zadań zawodowych Z1, Z2, Z3, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z1 Organizowanie procesu szkoleń bezpiecznej jazdy	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Program szkolenia doskonalenia techniki jazdy; • Zasady szkoleń bezpiecznej techniki i taktyki jazdy; • Zasady bezpieczeństwa podczas prowadzenia szkolenia; • Procedury szkolenia obowiązujące w Ośrodkach Doskonalenia Techniki Jazdy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dostosowywać program szkolenia do oczekiwań i predyspozycji uczestników; • Uświadamiać uczestników o ryzyku zawodowym; • Wdrażać metody skłaniające uczestników szkolenia do poprawy bezpieczeństwa na drogach; • Omawiać zasady bezpiecznego poruszania się pojazdem podczas ćwiczeń doskonalenia techniki jazdy; • Wypełniać dokumenty niezbędne do prowadzenia szkolenia w Ośrodkach Doskonalenia Techniki Jazdy.

Z2 Przedstawianie zasad techniki i taktyki jazdy pojazdem	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Konsekwencje związane z przecenianiem własnych umiejętności prowadzenia pojazdu; • Wpływ prędkości jazdy na zachowanie się pojazdu i bezpieczeństwo na drodze; • Systemy wspomagające bezpieczeństwo jazdy; • Technikę jazdy pojazdem po odcinkach prostych; • Technikę jazdy pojazdem po łuku; • Sposoby optymalnego ruszania z miejsca oraz zmiany biegów; • Technikę ekof jazdy (ecodriving); • Sposoby prawidłowego hamowania i zatrzymywania pojazdu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wyjaśniać konsekwencje przeceniania własnych umiejętności prowadzenia pojazdu; • Omawiać skutki jazdy z nadmierną prędkością i jej wpływ na bezpieczeństwo innych uczestników ruchu; • Uświadamiać możliwości wykorzystania systemów wspomagających bezpieczeństwo jazdy podczas kierowania pojazdami silnikowymi; • Uświadamiać uczestnikom szkolenia, jakie znaczenie ma unikanie ryzyka drogowego; • Omawiać elementy mające wpływ na <u>bezpieczeństwo czynne pojazdu</u>³; • Omawiać elementy mające wpływ na <u>bezpieczeństwo bierne pojazdu</u>²; • Omawiać technikę ruszania, jazdy oraz zmiany biegów; • Wyjaśniać korzyści wynikające z ekof jazdy; • Przedstawiać sposoby prawidłowego hamowania i zatrzymywania pojazdu.

Z3 Udzielanie instruktażu w zakresie przygotowania pojazdu oraz korzystania z urządzeń wykorzystywanych podczas szkolenia	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Budowę pojazdu, na którym odbywa się szkolenie; 	<ul style="list-style-type: none"> • Omawiać ogólną budowę pojazdu szkoleniowego;

<ul style="list-style-type: none"> • Przeznaczenie poszczególnych elementów wyposażenia pojazdu; • Czynności związane z przygotowaniem pojazdu do jazdy; • Wpływ czynności przygotowawczych pojazdu na bezpieczeństwo jazdy; • <u>Parametry techniczne pojazdu</u>¹³; • Pozycję kierowcy podczas kierowania pojazdem; • Infrastrukturę Ośrodka Doskonalenia Techniki Jazdy; • Przeznaczenie płyty poślizgowej; • Zasadę działania mechanicznego urządzenia destabilizującego tor jazdy pojazdu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wskazywać elementy wyposażenia pojazdu oraz omówić ich przeznaczenie; • Omawiać i prezentować czynności związane z przygotowaniem pojazdu do jazdy; • Omawiać wpływ parametrów technicznych pojazdu na bezpieczeństwo jazdy; • Omawiać i prezentować właściwą pozycję kierowcy podczas kierowania pojazdem; • Stwarzać warunki do bezpiecznego kierowania pojazdami przy wykorzystaniu infrastruktury Ośrodka Doskonalenia Techniki Jazdy; • Omawiać rodzaje i przeznaczenie płyt poślizgowych; • Obsługiwać urządzenia destabilizujące tor jazdy pojazdu.
--	--

3.3. Kompetencja zawodowa Kz2: Doskonalenie techniki jazdy motocyklem

Kompetencja zawodowa Kz2: Doskonalenie techniki jazdy motocyklem obejmuje zestaw zadań zawodowych Z4, Z5, Z6, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z4 Przeprowadzanie szkolenia z zakresu bezpiecznego kierowania motocyklem po torze ziemnym	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Technikę jazdy motocyklem terenowym na odcinkach prostych i na łukach; • Zasady pokonywania wzniesień i spadków terenu podczas jazdy motocyklem terenowym; • Ćwiczenia z techniki jazdy motocyklem po torze ziemnym. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pokazywać technikę jazdy motocyklem terenowym na odcinkach prostych i na łukach; • Demonstrować sposoby pokonywania wzniesień i spadków terenu; • Omawiać ćwiczenia z techniki jazdy motocyklem po torze ziemnym oraz demonstrować prawidłowe ich wykonanie; • Wskazywać konieczność przestrzegania zasad bezpieczeństwa podczas ćwiczeń z techniki jazdy motocyklem po torze ziemnym; • Nadzorować przebieg ćwiczeń z techniki jazdy motocyklem po torze ziemnym; • Wskazywać i omawiać najczęściej występujące błędy popełniane przez uczestnika szkolenia podczas jazdy motocyklem po torze ziemnym.
Z5 Przeprowadzanie szkolenia bezpiecznej oraz właściwej techniki i taktyki jazdy motocyklem szosowym	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Zasady optymalnego posługiwania się manetką gazu i dźwignią sprzęgła; • Technikę ruszania z miejsca, osiągania optymalnych obrotów i zmiany biegów; • Ćwiczenia z hamowania awaryjnego motocyklem. 	<ul style="list-style-type: none"> • Demonstrować umiejętność płynnego posługiwania się manetką gazu i dźwignią sprzęgła; • Demonstrować właściwą technikę ruszania z miejsca motocyklem; • Demonstrować sposób rozpędzania motocykla oraz zmiany biegów; • Omawiać ćwiczenia z techniki i taktyki jazdy motocyklem oraz demonstrować prawidłowe ich wykonanie;

	<ul style="list-style-type: none"> • Wskazywać konieczność przestrzegania zasad bezpieczeństwa podczas ćwiczeń z techniki i taktyki jazdy motocyklem; • Nadzorować przebieg ćwiczeń z techniki i taktyki jazdy motocyklem; • Wskazywać i omawiać najczęściej występujące błędy popełniane przez uczestnika szkolenia podczas hamowania awaryjnego motocyklem.
--	--

Z6 Przeprowadzanie szkolenia z zakresu doskonalenia jazdy motocyklem po torze szkoleniowym

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Zasady jazdy po torze szkoleniowym; • Pozycję motocyklisty na motocyklu; • Ćwiczenia z jazdy po torze szkoleniowym. 	<ul style="list-style-type: none"> • Omawiać i prezentować pokonywanie zakrętów przy zachowaniu właściwej taktyki i techniki jazdy; • Omawiać i prezentować sposób hamowania z redukcją biegów; • Omawiać i prezentować zastosowanie <u>skreću szosowego</u>²³ oraz <u>techniki przeciwskreću</u>³⁰; • Omawiać i prezentować bezpieczną pozycję motocyklisty na motocyklu; • Omawiać i prezentować stosowanie odpowiednich przechyłów na krętym odcinku drogi; • Omawiać przebieg ćwiczeń z jazdy po torze szkoleniowym oraz demonstrować prawidłowe ich wykonanie; • Wskazywać konieczność przestrzegania zasad bezpieczeństwa podczas ćwiczeń z jazdy po torze szkoleniowym; • Nadzorować przebieg ćwiczeń z jazdy po torze szkoleniowym; • Wskazywać i omawiać najczęściej występujące błędy popełniane przez uczestnika szkolenia podczas jazdy motocyklem po torze szkoleniowym.

3.4. Kompetencja zawodowa Kz3: Doskonalenie techniki jazdy pojazdem dwuśladowym wraz z przyczepą

Kompetencja zawodowa Kz3: Doskonalenie techniki jazdy pojazdem dwuśladowym wraz z przyczepą obejmuje zestaw zadań zawodowych Z7, Z8, Z9, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z7 Przeprowadzanie szkolenia z zakresu doskonalenia kierowania pojazdem po wyznaczonej trasie – slalomy

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Wpływ prawidłowej pozycji w pojeździe na wykonywanie manewrów; • Pojęcia <u>podsterowności</u>¹⁶ i <u>nadsterowności pojazdu</u>¹¹; 	<ul style="list-style-type: none"> • Omawiać i prezentować prawidłową pozycję kierującego w pojeździe; • Wskazywać wpływ prawidłowej pozycji w pojeździe na wykonywanie manewrów;

<ul style="list-style-type: none"> • Technikę kierowania pojazdem przodem i tyłem, po wyznaczonej trasie; • Ćwiczenia doskonalące kierowanie pojazdem po wyznaczonej trasie – slalomy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wyjaśniać pojęcia nadsterowności i podsterowności pojazdu i ich wpływ na technikę jazdy; • Omawiać i demonstrować ćwiczenia z techniki kierowania pojazdem po wyznaczonej trasie – slalomy; • Wskazywać konieczność przestrzegania zasad bezpieczeństwa podczas ćwiczeń; • Nadzorować przebieg ćwiczeń; • Wskazywać i omawiać najczęściej występujące błędy popełniane przez uczestnika szkolenia podczas jazdy po wyznaczonej trasie.
--	--

Z8 Przeprowadzanie szkolenia z zakresu doskonalenia techniki hamowania pojazdem na prostym odcinku i na łuku drogi

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Zasady działania <u>konwencjonalnego układu hamulcowego</u>⁹; • Zasady działania układu hamulcowego wyposażonego w <u>systemy bezpieczeństwa czynnego pojazdu (ABS, ASR, ESP)</u>²⁷; • Zasady funkcjonowania <u>hamulców długotrwałego działania</u>⁵ przy zjeżdżaniu ze wzniesienia pojazdem z różnego rodzaju ładunkiem; • Sposoby prawidłowego hamowania pojazdem na drodze prostej i na łuku drogi; • Działanie siły odśrodkowej na pojazd podczas hamowania na łuku drogi; • Ćwiczenia doskonalące technikę hamowania na prostym odcinku i na łuku drogi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Omawiać i prezentować zasady działania konwencjonalnego układu hamulcowego; • Omawiać i prezentować zasady działania układu hamulcowego wyposażonego w systemy bezpieczeństwa czynnego pojazdu (ABS, ASR, ESP); • Omawiać i prezentować granice działania systemów bezpieczeństwa czynnego pojazdu; • Demonstrować manewr hamowania na prostym odcinku i na łuku drogi pojazdami z różnymi układami hamulcowymi; • Demonstrować sposób funkcjonowania hamulców długotrwałego działania przy zjeżdżaniu ze wzniesienia pojazdem z różnego rodzaju ładunkiem; • Omawiać sposób dobierania prędkości granicznej, która umożliwia poprawne wykonanie manewru hamowania; • Omawiać i demonstrować ćwiczenia z techniki hamowania pojazdem na prostym odcinku i łuku drogi; • Wskazywać konieczność przestrzegania zasad bezpieczeństwa podczas ćwiczeń; • Nadzorować przebieg ćwiczeń; • Wskazywać i omawiać najczęściej występujące błędy popełniane przez uczestnika szkolenia podczas ćwiczeń z technik hamowania.

Z9 Przeprowadzanie szkolenia z zakresu doskonalenia kierowania pojazdem na prostym odcinku i na łuku drogi	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Pojęcie skrętu szosowego; • Technikę pokonywania pojazdem łuku drogi; • Ułożenie rąk na kierownicy i operowanie kołem kierownicy w skręcie szosowym; • Zasady doboru prędkości i przełożenia <u>skrzyni biegów</u>²⁴ do warunków drogowych; • Wpływ rodzaju i stanu nawierzchni na <u>pryczepność kół</u>²⁰; • Wpływ prędkości i sposobu używania hamulca na powstawanie poślizgu; • Reakcje obronne kierującego pojazdem na powstały poślizg; • Ćwiczenia doskonalące technikę kierowania pojazdem na prostym odcinku i na łuku drogi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Omawiać pojęcie skrętu szosowego; • Prezentować prawidłową technikę pokonywania pojazdem łuków drogi; • Omawiać i prezentować prawidłowe ułożenie rąk na kierownicy i operowanie kołem kierownicy w skręcie szosowym; • Omawiać zasady doboru prędkości i przełożenia skrzyni biegów do warunków drogowych; • Wyjaśniać wpływ nawierzchni na przyczepność kół pojazdu; • Omawiać i demonstrować ćwiczenia z techniki kierowania pojazdem na prostym odcinku i łuku drogi; • Uświadamiać uczestników szkolenia o wpływie prędkości i sposobu używania hamulca na powstawanie poślizgu; • Opisywać reakcje obronne kierującego pojazdem na powstały poślizg; • Wskazywać konieczność przestrzegania zasad bezpieczeństwa podczas ćwiczeń; • Nadzorować przebieg ćwiczeń; • Wskazywać i omawiać najczęściej występujące błędy popełniane przez uczestnika szkolenia podczas ćwiczeń technik kierowania pojazdem na prostym odcinku i łuku drogi.

3.5. Kompetencje społeczne

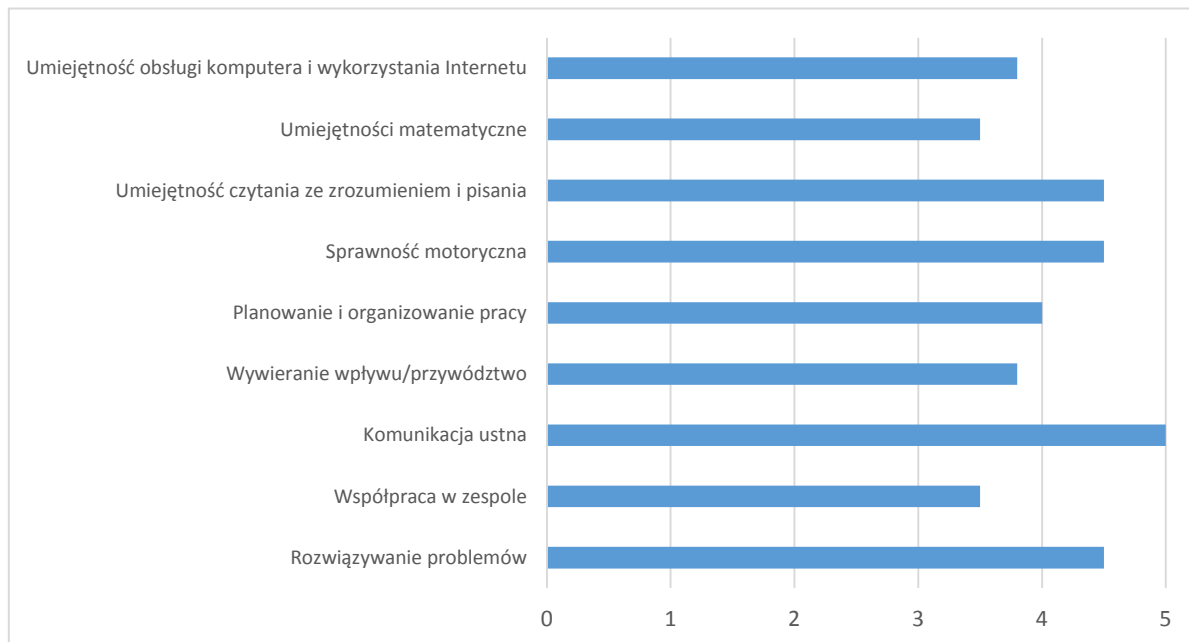
Pracownik w zawodzie **instruktor techniki jazdy** powinien mieć kompetencje społeczne niezbędne do prawidłowego i skutecznego wykonywania zadań zawodowych.

W szczególności pracownik jest gotów do:

- Ponoszenia odpowiedzialności za skutki podejmowanych działań oraz za powierzone pojazdy i urządzenia na stanowisku pracy.
- Oceniania zagrożeń dla zdrowia i życia oraz podejmowanie działań zapobiegających tym zagrożeniom.
- Dokonywania samooceny i weryfikacji działania w zakresie realizowania zadań zawodowych.
- Dostosowywania działania do zmieniających się okoliczności drogowych: awaria samochodu, zdarzenie drogowe, korki.
- Wykonywania pracy samodzielnie jak i funkcjonowania w zespole pracowniczym.
- Wspierania-uczestników szkolenia w poznawaniu i doskonaleniu techniki jazdy.
- Rozwijania ustawnie własnych kompetencji osobistych i instruktorskich.
- Oceniania i korygowania własnych postaw i zachowań w relacji z uczestnikami szkolenia.

3.6. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu

Pracownik powinien mieć zdolność właściwego wykonywania zadań zawodowych i predyspozycje do rozwoju zawodowego. Dlatego wymaga się od niego odpowiednich kompetencji kluczowych. Zostały one zilustrowane w formie profilu (rys. 1) ukazującego wagę kompetencji kluczowych dla zawodu **instruktor techniki jazdy**.

Rys. 1. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu **instruktor techniki jazdy**

Uwaga:

Wykaz kompetencji kluczowych opracowano na podstawie wykazu stosowanego w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – projekt PIAAC (OECD).

3.7. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji

Kompetencje zawodowe pracownika w zawodzie **instruktor techniki jazdy** nawiązują do opisów poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Opis zawodu, zadań zawodowych i wymagań kompetencyjnych może stanowić materiał informacyjny dla przygotowania (lub aktualizacji) opisów kwalifikacji wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK). Więcej informacji:

- Zintegrowany System Kwalifikacji: <https://www.kwalifikacje.gov.pl>
- Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji: <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO

4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie

Instruktor techniki jazdy może znaleźć zatrudnienie:

- w Ośrodkach Doskonalenia Techniki Jazdy w Polsce oraz w odpowiednikach Ośrodków poza jej granicami,
- we własnym (prowadzonym w ramach działalności gospodarczej) ośrodku doskonalenia techniki jazdy.

WAŻNE:

Zachęcamy do sprawdzenia dostępnych ofert pracy w Centralnej Bazie Ofert Pracy:

<http://oferty.praca.gov.pl>

Natomiast aktualizacje informacji o możliwościach zatrudnienia w zawodzie, przyszłe zapotrzebowanie na dany zawód na rynku pracy oraz dodatkowe informacje można uzyskać, korzystając z polecanych źródeł danych.

Polecane źródła danych [dostęp: 10.07.2018]:

Ranking (monitoring) zawodów deficytowych i nadwyżkowych:

<http://mz.praca.gov.pl>

<https://www.mpips.gov.pl/analizy-i-raporty/raporty-sprawozdania/rynek-pracy/zawody-deficytowe-i-nadwyzkowe>

Barometr zawodów: <https://barometrzawodow.pl>

Wojewódzkie obserwatoria rynku pracy:

Mazowieckie – <http://obserwatorium.mazowsze.pl>

Małopolskie – <https://www.obserwatorium.malopolska.pl>

Lubelskie – <http://lorp.wup.lublin.pl>

Regionalne Obserwatorium Rynku Pracy w Łodzi <http://obserwatorium.wup.lodz.pl>

Pomorskie – <http://www.porp.pl>

Opolskie – <http://www.obserwatorium.opole.pl>

Zachodniopomorskie – <https://www.wup.pl/pl/dla-instytucji/zachodniopomorskie-obserwatorium-ryнку-pracy>

Podlaskie – <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl>

Zielona Linia. Centrum Informacyjne Służb Zatrudnienia:

<http://zielonalinia.gov.pl>

Portal Prognozowanie Zatrudnienia:

www.prognozowaniezatrudnienia.pl

Portal EU Skills Panorama:

<http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en>

Europejski portal mobilności zawodowej EURES:

<https://eures.praca.gov.pl>

<https://ec.europa.eu/eures/public/pl/homepage>

4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu

Kształcenie

Obecnie (2018 r.) w ramach systemu kształcenia zawodowego w Polsce nie przygotowuje się **instruktorów techniki jazdy**.

Szkolenie

Kandydaci na **instruktorów techniki jazdy** mogą skorzystać z usług firm szkoleniowych w zakresie szkolenia podstawowego osób ubiegających się o uprawnienia instruktora techniki jazdy oraz szkolenia uzupełniającego osób ubiegających się o uprawnienia instruktora techniki jazdy w zakresie prawa jazdy dodatkowej kategorii.

Szkolenia podstawowe i uzupełniające mogą prowadzić (zgodnie z ustawą o kierujących pojazdami i rozporządzeniem w sprawie doskonalenia techniki jazdy) Ośrodki Doskonalenia Techniki Jazdy, wpisane do ewidencji przez wojewodę.

Po odbyciu szkolenia kandydaci na instruktorów techniki jazdy (szkolenie podstawowe) i instruktorzy techniki jazdy (szkolenie uzupełniające) muszą złożyć z wynikiem pozytywnym egzamin z wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych przed komisją egzaminacyjną powołaną przez ministra właściwego do spraw transportu.

WAŻNE:

Więcej informacji o instytucjach oferujących kształcenie, szkolenie i/lub walidację kompetencji w ramach zawodu można uzyskać korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 10.07.2018]:

Szkolnictwo wyższe:

www.wyberzstudia.nauka.gov.pl

Szkolnictwo zawodowe:

<https://www.gov.pl/web/edukacja/ksztalcenie-zawodowe>

<http://doradztwo.ore.edu.pl/wyberam-zawod>

<http://www.zrp.pl>

Szkolenia zawodowe:

Rejestr Instytucji Szkoleniowych – <http://www.stor.praca.gov.pl/portal/#/ris>

Baza Usług Rozwojowych – <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl>

Inne źródła danych:

Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji – <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

Bilans Kapitału Ludzkiego – <https://bkl.parp.gov.pl>

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji – <http://www.frse.org.pl>, <http://europass.org.pl>

Learning Opportunities and Qualifications in Europe – <https://ec.europa.eu/ploteus>

4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów

Wynagrodzenie miesięczne brutto (2018 r.) osób pracujących w zawodzie **instruktor techniki jazdy** jest zróżnicowane i wynosi od 2500 zł do 5500 zł w przeliczeniu na jeden etat.

Poziom wynagrodzenia miesięcznego brutto wynosi:

- w przypadku osób bez doświadczenia od 2500 zł do 3500 zł,
- po kilku latach pracy i uzyskaniu pewnego doświadczenia od 3000 zł do 4500 zł,
- na stanowiskach wymagających wyższych kompetencji oraz dużego doświadczenia – kierownik grupy instruktorów w Ośrodku Doskonalenia Techniki Jazdy, organizator szkoleń i kursów techniki jazdy – od 4000 zł do 5500 zł.

W zależności od pracodawcy do wynagrodzenia zasadniczego doliczane mogą być:

- premia,
- dodatek za pracę w niedziele i święta,
- dodatek stażowy.

Poziom wynagrodzeń osób wykonujących zawód instruktor techniki jazdy uzależniony jest od:

- szczegółowego zakresu zadań,
- stażu pracy,
- posiadanych uprawnień,
- sytuacji na lokalnym rynku pracy,
- rodzaju pracodawcy (prywatny, publiczny),
- liczby firm działających na danym terenie,
- wielkości aglomeracji i regionu Polski,
- koniunktury na rynku pracowniczym.

WAŻNE:

Zarobki osób wykonujących dany zawód/grupę zawodów są orientacyjne i mogą szybko stracić aktualność. Dlatego na bieżąco należy sprawdzać, jakie zarobki oferuje rynek pracy, korzystając z polecanych źródeł danych.

Polecane źródła danych [dostęp: 10.07.2018]:

Wynagrodzenie w Polsce według danych GUS:

<http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-zatrudnieni-wynagrodzenia-koszty-pracy>

Przykładowe portale informujące o zarobkach:

<https://wynagrodzenia.pl/gus>

<https://wynagrodzenia.pl/kategoria/zarobki-na-stanowiskach-i-szczeczlach>

<https://sedlak.pl/raporty-placowe>

<https://zarobki.pracuj.pl>

<https://www.forbes.pl/ogolnopolskie-badanie-wynagrodzen>

<https://www.kariera.pl/wynagrodzenia>

4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie

W zawodzie **instruktor techniki jazdy** na ogół nie jest możliwe zatrudnianie osób z niepełnosprawnością.

WAŻNE:

Decyzja o zatrudnieniu osoby z jakimkolwiek rodzajem niepełnosprawności może być podjęta wyłącznie po indywidualnej konsultacji z lekarzem medycyny pracy.

5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)

Europejska klasyfikacja umiejętności/kompetencji, kwalifikacji i zawodów (European Skills/Competences, Qualifications and Occupations – ESCO) jest narzędziem łączącym rynek edukacji z rynkiem pracy. ESCO jest częścią strategii „Europa 2020”. W klasyfikacji określono i uszeregowano umiejętności, kompetencje, kwalifikacje i zawody istotne dla unijnego rynku pracy oraz kształcenia i szkolenia. Tworzenie europejskiego rynku pracy, a w przyszłości wspólnego obszaru kształcenia ustawicznego wymaga, aby zdobywane przez jednostki umiejętności oraz kwalifikacje były zrozumiałe oraz łatwo porównywalne między krajami, a także – by promowały mobilność wśród pracowników.

Aktualnie (2018 r.) klasyfikacja ESCO jest dostępna w 27 językach (w 24 językach UE, islandzkim, norweskim i arabskim) za pośrednictwem platformy ESCO:

<https://ec.europa.eu/esco/portal/home>.

Klasyfikacja ESCO została oparta na trzech filarach i pokazuje w sposób systematyczny relacje między nimi:

- **Zawody:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/occupation>
- **Umiejętności/Kompetencje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/skill>
- **Kwalifikacje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/qualification>

6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE

Podstawowe regulacje prawne:

Stan prawny na dzień: 30.06.2018 r.

- Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 986, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 978, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1265 i 1149).
- Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. prawo o ruchu drogowym (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1260, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym – poziomy 1–8 (Dz. U. poz. 537).
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 4 marca 2016 r. w sprawie szkolenia osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami, instruktorów i wykładowców (Dz. U. poz. 280, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 227).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 6 czerwca 2014 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1348).
- Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 16 stycznia 2013 r. w sprawie doskonalenia techniki jazdy (Dz. U. poz. 91).
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 5 sierpnia 2005 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy pracach związanych z narażeniem na hałas lub drgania mechaniczne (Dz. U. Nr 157, poz. 1318).
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 30 października 2002 r. w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie użytkowania maszyn przez pracowników podczas pracy (Dz. U. Nr 191, poz. 1596, z późn. zm.).

Literatura branżowa:

- Collins B.: Jak prowadzić. Wydawnictwo Insignis, Kraków 2015.
- Frankowski P.: Jeździć szybko! Wydawnictwo Galaktyka, Łódź 2011.
- Talarczyk T.: Technika i taktyka jazdy samochodem. Agencja wydawnicza Liwona, Warszawa 2017.

Zasoby internetowe [dostęp: 10.07.2018]:

- 10 najpopularniejszych systemów bezpieczeństwa w autach osobowych. Co trzeba o nich wiedzieć?: <https://www.link4.pl/blog/10-najpopularniejszych-systemow-bezpieczenstwa-w-autach-osobowych-co-trzeba-o-nich-wiedziec>
- ABS: [https://pl.wikipedia.org/wiki/ABS_\(motoryzacja\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/ABS_(motoryzacja))
- Baza danych standardów kwalifikacji/kompetencji zawodowych i modułowych programów szkoleń: <ftp://kwalifikacje.praca.gov.pl>
- Bezpieczeństwo bierne: https://pl.wikipedia.org/wiki/Bezpiecze%C5%84stwo_bierne
- Bezpieczeństwo czynne pojazdu: https://pl.wikipedia.org/wiki/Bezpiecze%C5%84stwo_czynne_pojazdu
- Charakterystyka techniczna pojazdu: <http://technikpojazdowsamochodowych.blogspot.com/2014/04/charakterystyka-techniczna-pojazdu.html>
- Jak dobrze jeździć? Poradnik dla młodych kierowców: <http://akademia.autoswiat.pl/baza-wiedzy/jak-dobrze-jezdzic-poradnik-dla-mlodych-kierowcow/>
- Jazda defensywna: <http://www.szkoly-jazdy.com.pl/doskonalenie-techniki-jazdy/jazda-defensywna/>
- Przeciwskręt: <https://pl.wikipedia.org/w/index.php?cirrusUserTesting=control&search=Technika+przeciwskr%C4%99tu&title=Specjalna:Szukaj&fulltext=1&searchToken=5g8feoetx6735mn8l1bqpt658>
- Portal Asystent BHP: <https://asystentbhp.pl>
- Standardy orzecznictwa lekarskiego ZUS: <http://www.zus.pl/lekarze/publikacje/standardy-orzecznictwa-lekarskiego-zus>
- Stosowania techniki i strategii jazdy - eco-driving: https://www.youtube.com/watch?v=YGi6g8bX_FI
- System hamulcowy samochodu: https://pl.wikipedia.org/wiki/System_hamulcowy_samochodu
- Wyszukiwarka opisów zawodów: <http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow>

7. SŁOWNIK POJĘĆ

7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)

Nazwa pojęcia	Definicja pojęcia
Awans zawodowy	Wyróżnia się dwa podstawowe rodzaje awansu – pionowy oraz poziomy. Awans pionowy oznacza zmianę stanowiska na wyższe w hierarchii przedsiębiorstwa/organizacji oraz przyznanie wyższego wynagrodzenia i poszerzenie uprawnień, np. awans polegający na osiągnięciu wyższego stopnia wymagań formalnych w policji, w wojsku, mianowanie na wyższy stopień – awans nauczycielski. Awans poziomy oznacza zmianę stanowiska niepociągającą za sobą zmiany pozycji pracownika w hierarchii firmy, np. objęcie dodatkowego stanowiska przez pracownika, powierzenie nowych zadań, rozszerzenie uprawnień i zakresu podejmowanych decyzji.
Czynności zawodowe	Są to działania podejmowane w ramach zadania zawodowego i dające efekt w postaci realizacji celu przewidzianego w zadaniu zawodowym.
Edukacja formalna	Kształcenie realizowane przez publiczne i niepubliczne szkoły oraz inne podmioty systemu oświaty, uczelnie oraz inne podmioty systemu szkolnictwa wyższego, w ramach programów, które prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych oraz kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych (zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym) albo kwalifikacje w zawodzie (zgodnie z przepisami oświatowymi).
Edukacja pozaformalna	Kształcenie i szkolenie realizowane w ramach programów, które nie prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych lub kwalifikacji właściwych dla edukacji formalnej.

INFORMACJA O ZAWODZIE – Instruktor techniki jazdy 516501

Efekty uczenia się	Wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne nabyte w procesie uczenia się (w ramach edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne).
Europejskie Ramy Kwalifikacji (ERK)	Przyjęta w Unii Europejskiej struktura i opis poziomów kwalifikacji umożliwiające porównanie kwalifikacji uzyskiwanych w różnych państwach. W ERK wyróżniono 8 poziomów kwalifikacji opisywanych za pomocą efektów uczenia się (wiedza, umiejętności i kompetencje). ERK stanowi układ odniesienia do krajowych ram kwalifikacji w tym do PRK.
Kody niepełnosprawności	Są symbolami rodzaju schorzenia, które ma decydujący wpływ na to, do jakich prac osoba niepełnosprawna może być kierowana, a do jakich nie powinna ze względu na jej zdrowie i skuteczność pracy na danym stanowisku. Podstawowe kody niepełnosprawności: 01-U upośledzenie umysłowe, 02-P choroby psychiczne, 03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu, 04-O choroby narządu wzroku, 05-R upośledzenie narządu ruchu, 06-E epilepsja, 07-S choroby układu oddechowego i krążenia, 08-T choroby układu pokarmowego, 09-M choroby układu moczowo-płciowego, 10-N choroby neurologiczne, 11-I inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego, 12-C całościowe zaburzenia rozwojowe.
Kompetencje społeczne	Jest to rozwinięta w toku uczenia się zdolność kształtowania własnego rozwoju oraz autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym, z uwzględnieniem etycznego kontekstu własnego postępowania.
Kompetencje kluczowe	Są to kompetencje (połączenie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) potrzebne w życiu zawodowym i pozazawodowym oraz do bycia aktywnym obywatelem, integracji społecznej i zatrudnienia. Na potrzeby opracowania informacji o zawodach wyróżniono 9 kompetencji, które zostały wybrane i pogrupowane ze zbioru 15 kompetencji kluczowych wyodrębnionych w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – Projekt PIAAC, prowadzonym cyklicznie przez OECD.
Kompetencja zawodowa	Jest to układ wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania, w ramach wydzielonego zakresu pracy w zawodzie zestawu zadań zawodowych. Posiadanie jednej lub kilku kompetencji zawodowych powinno umożliwić zatrudnienie, na co najmniej jednym stanowisku pracy w zawodzie.
Kwalifikacja	Oznacza zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w procesie walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący. W Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji wyodrębniono 4 rodzaje kwalifikacji: pełne, częściowe, rynkowe i uregulowane.
Polska Rama Kwalifikacji (PRK)	Opis ośmiu wyodrębnionych w Polsce poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim poziomom Europejskich Ram Kwalifikacji, sformułowany za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach, ujętych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
Potwierdzanie kompetencji	Jest to proces polegający na sprawdzeniu, czy kompetencje wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. Terminy o podobnym znaczeniu: „walidacja”, „egzaminowanie”. Proces ten prowadzi do certyfikacji – wydania przez upoważnioną instytucję „dyplomu”, „świadectwa”, „certyfikatu”.
Sektorowa Rama Kwalifikacji (SRK)	Opis poziomów kwalifikacji funkcjonujących w danym sektorze lub branży; poziomy Sektorowych Ram Kwalifikacji odpowiadają odpowiednim poziomom Polskiej Ramy Kwalifikacji.
Sprawności sensomotoryczne	Są to sprawności związane z funkcjonowaniem narządów zmysłów (wzroku, słuchu, smaku, powonienia, dotyku) oraz narządu ruchu (sprawność rąk, precyzja ruchów rąk, sprawność nóg, koordynacja wzrokowo-ruchowa itp.).
Stanowisko pracy	Jest to miejsce pracy w strukturze organizacyjnej, np. przedsiębiorstwa, instytucji, organizacji, w ramach którego pracownik wykonuje zadania zawodowe stale lub okresowo. Do prawidłowego wykonywania zadań na danym stanowisku pracy konieczne jest posiadanie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych właściwych dla kompetencji zawodowych wyodrębnionych w zawodzie.

Tytuł zawodowy	Jest przyznawany osobie, która udowodniła, że posiada określony zasób wiedzy i umiejętności potrzebny do wykonywania danego zawodu. W niektórych grupach zawodowych (technicy, lekarze, rzemieślnicy) istnieją ustawowo zadekretowane nazwy i hierarchie tych tytułów, podczas gdy w innych nie ma takich systemów. Przykładowo tytuły zawodowe uzyskiwane w szkołach i placówkach oświaty to: robotnik wykwalifikowany i technik, w rzemiośle: uczeń, czeladnik, mistrz, w kulturze fizycznej: trener, instruktor, menedżer sportu.
Umiejętności	Jest to przyswojona w procesie uczenia się zdolność do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Uprawnienia zawodowe	Oznaczają posiadanie prawa do wykonywania czynności zawodowych (zawodu), do których dostęp jest ograniczony poprzez przepisy prawne przewidujące konieczność posiadania odpowiedniego wykształcenia, spełnienia wymagań kwalifikacyjnych lub innych dodatkowych wymagań.
Uczenie się nieformalne	Uzyskiwanie efektów uczenia się poprzez różnego rodzaju aktywność poza edukacją formalną i edukacją pozaformalną, w tym poprzez samouczenie się i doświadczenie uzyskane w pracy.
Walidacja	Oznacza sprawdzenie, czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, niezależnie od sposobu uczenia się (edukacja formalna, pozaformalna i uczenie się nieformalne) tej osoby, osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji.
Wiedza	Jest to zbiór opisów obiektów i faktów, zasad, teorii oraz praktyk przyswojonych w procesie uczenia się, odnoszących się do dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Wykształcenie	Oznacza rezultat procesu kształcenia w zakresie ogólnym i specjalistycznym, charakteryzowany na podstawie: <ul style="list-style-type: none"> – poziomu wykształcenia odpowiadającego poziomowi ukończonej szkoły (np. wykształcenie: podstawowe, gimnazjalne, ponadpodstawowe, ponadgimnazjalne, czeladnicze, policealne, wyższe (pierwszy, drugi i trzeci stopień), – profilu wykształcenia (ukończonej szkoły) lub dziedziny wykształcenia (kierunek lub kierunek i specjalność ukończonej szkoły wyższej lub wyższej szkoły zawodowej).
Zadanie zawodowe	Jest to logiczny wycinek lub etap pracy w ramach zawodu o wyraźnie określonym początku i końcu wykonywany na stanowisku pracy. Na zadanie zawodowe składa się układ czynności zawodowych powiązanych jednym celem, kończący się określonym wytworem, usługą lub istotną decyzją. W wyniku podziału pracy każdy zawód różni się wykonywanymi zadaniami, na które składają się czynności zawodowe.
Zawód	Jest to zbiór zadań zawodowych wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji i kompetencji (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło utrzymania.
Zintegrowany System Kwalifikacji (ZSK)	Wyodrębniona część Krajowego Systemu Kwalifikacji, w której obowiązują określone w ustawie standardy opisywania kwalifikacji oraz przypisywania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji, zasady włączania kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i ich ewidencjonowania w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji (ZRK), a także zasady i standardy certyfikowania kwalifikacji oraz zapewniania jakości nadawania kwalifikacji. Informacje o ZSK są dostępne pod adresem: https://www.kwalifikacje.gov.pl/
Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji (ZRK)	Rejestr publiczny prowadzony w systemie teleinformatycznym, ewidencjonujący kwalifikacje włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Informacje o ZRK są dostępne pod adresem: https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl/

7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)

Lp.	Nazwa pojęcia	Definicja	Źródło
1	Autobus	Pojazd samochodowy przeznaczony konstrukcyjnie do przewozu więcej niż 9 osób łącznie z kierowcą.	http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19970980602/U/D19970602Lj.pdf [dostęp: 10.07.2018]
2	Bezpieczeństwo bierne pojazdu	Zespół cech pojazdu mających na celu zmniejszenie skutków zaistniałej kolizji lub wypadku drogowego z punktu widzenia wszystkich jego uczestników.	https://pl.wikipedia.org/wiki/Bezpiecze%C5%84stwo_bierne [dostęp: 10.07.2018]

3	Bezpieczeństwo czynne pojazdu	Zespół czynników wpływających na zmniejszenie prawdopodobieństwa kolizji lub wypadku drogowego.	https://pl.wikipedia.org/wiki/Bezpiecze%C5%84stwo_czynne_pojazdu [dostęp: 10.07.2018]
4	Ekojazda (ecodriving)	Technika prowadzenia pojazdów silnikowych, której celem jest uzyskanie jak najniższego zużycia paliwa bez obniżenia średniej prędkości jazdy lub z tylko nieznacznym jej obniżeniem. Pozytywnymi efektami ubocznymi stosowania tej techniki są redukcja ryzyka wypadku, obniżenie emisji spalin, zmniejszenie hałasu emitowanego przez pojazd oraz zwiększenie trwałości niektórych podzespołów samochodu.	http://automobiltarnobrzeg.eu/?page_id=1659 [dostęp: 10.07.2018]
5	Hamulec długotrwałego działania	Urządzenie służące do długotrwałego hamowania pojazdu (retarder). Używa się go w celu zapobieżenia nadmiernemu wzrostowi prędkości (np. podczas długotrwałych zjazdów ze wzniesienia).	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
6	Jazda defensywna	Świadome przewidywanie oraz unikanie niebezpiecznych sytuacji w ruchu drogowym, które powodowane są złymi warunkami drogowymi oraz błędami innych kierowców.	http://www.szkoły-jazdy.com.pl/doskonalenie-techniki-jazdy/jazda-defensywna/ [dostęp: 10.07.2018]
7	Kierowca	Osoba uprawniona do kierowania pojazdem silnikowym lub motorowerem.	http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19970980602/U/D19970602Lj.pdf [dostęp: 10.07.2018]
8	Kierujący	Osoba, która kieruje pojazdem lub zespołem pojazdów, a także osoba, która prowadzi kolumnę pieszych, jedzie wierzchem albo pędzi zwierzęta pojedynczo lub w stadzie.	http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19970980602/U/D19970602Lj.pdf [dostęp: 10.07.2018]
9	Konwencjonalny układ hamulcowy pojazdu	Wszystkie elementy mające na celu zatrzymanie pojazdu będącego w ruchu, a także utrzymanie go w miejscu np. na pochyłości. Samochód zgodnie z przepisami musi być wyposażony w dwa układy hamulcowe: – podstawowy (roboczy) – uruchamiany nogą poprzez naciśnięcie pedału hamulca. Hamowanie odbywa się tylko w czasie, gdy hamulec jest naciskany (układ monostabilny); – dodatkowy (awaryjny; potocznie: ręczny) – hamulec ten służy głównie jako hamulec postojowy w celu zabezpieczenia pojazdu przed zjechaniem z miejsca postoju. W razie awarii hamulca podstawowego ma on za zadanie awaryjne wyhamowanie pojazdu. Hamulec awaryjny jest aktywowany, w zależności od rozwiązania, ręką lub nogą.	https://pl.wikipedia.org/wiki/System_hamulcowy_samochodu [dostęp: 10.07.2018]
10	Motocykl	Pojazd samochodowy zaopatrzony w silnik spalinowy o pojemności skokowej przekraczającej 50 cm ³ , dwukołowy lub z bocznym wózkiem – wielośladowy; określenie to obejmuje również pojazd trójkołowy o symetrycznym rozmieszczeniu kół.	http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19970980602/U/D19970602Lj.pdf [dostęp: 10.07.2018]

11	Nadsterowność pojazdu	Właściwość pojazdu, który podczas pokonywania zakrętów ma tendencję do uciekania tyłem oraz do zacieśniania zakrętu. Oznacza to, że w momencie szybkiego wejścia w zakręt tył zaczyna się ślizgać. Występuje w momencie zerwania przyczepności tylnych kół. Spowodowane jest słabą przyczepnością nawierzchni do opon lub nadmiarem mocy w danym momencie. Konsekwencją nieopanowania samochodu w takiej sytuacji jest obrócenie się go wokół osi przednich kół.	https://motoday.pl/2014/12/22/nadsterownosc-podsterownosc-powinienes-wiedziec/ [dostęp: 10.07.2018]
12	Ośrodek Doskonalenia Techniki Jazdy	Jednostka zajmująca się szkoleniem i doskonaleniem techniki jazdy osób posiadających uprawnienia do kierowania w celu poprawy bezpieczeństwa na drogach. Jednostka musi spełniać wymagania zawarte w Rozporządzeniu Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej w sprawie doskonalenia techniki jazdy.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
13	Parametry techniczne pojazdu	Zbiór danych, dzięki którym możliwe jest porównanie właściwości technicznych danego auta z właściwościami innego auta.	http://technikpojazdowsamochodowych.blogspot.com/2014/04/charakterystyka-techniczna-pojazdu.html [dostęp: 10.07.2018]
14	Plac manewrowy	Obszar przeznaczony do prowadzenia zajęć polegających na nauce prawidłowego operowania kołem kierownicy i jeździe slalomem. Plac manewrowy powinien zapewniać bezpieczne wykonywanie zadań, a ponadto powinien spełniać wymagania określone w Rozporządzeniu Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej w sprawie doskonalenia techniki jazdy.	http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20130000091/O/D20130091.pdf [dostęp: 10.07.2018]
15	Płyta poślizgowa	Utwardzony plac prostokątny lub stanowiący wycinek pierścienia o kącie rozwarcia nie mniejszym niż 120 stopni, wraz ze strefami bezpieczeństwa i strefami bez przeszkód stanowiący element infrastruktury Ośrodka Doskonalenia Techniki Jazdy stopnia wyższego.	http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20130000091/O/D20130091.pdf [dostęp: 10.07.2018]
16	Podsterowność pojazdu	Właściwość pojazdu, który podczas pokonywania zakrętu zaczyna wyjeżdżać przodem oraz do poszerzania zakrętu. W momencie szybkiego pokonania łuku drogi, promień skrzywienia przednich kół wynikający z geometrii układu kierowniczego zostaje poszerzony. Zjawisko to jest przeciwne do nadsterowności.	https://motoday.pl/2014/12/22/nadsterownosc-podsterownosc-powinienes-wiedziec/ [dostęp: 10.07.2018]
17	Pojazd poślizgowy	Pojazd samochodowy (SKID-CAR) z zamontowanym urządzeniem umożliwiającym zmianę tendencji samochodu poprzez wywoływanie podsterowności, nadsterowności, poślizgu czterokołowego w różnych poziomach intensywności jak również symulację utraty przez oponę kontaktu z nawierzchnią w skutek nieodprowadzania wody spod opony. Jazda pojazdem poślizgowym daje możliwość zrozumienia fizyki ruchu pojazdu, zagrożeń związanych z prędkością, a przede wszystkim poznanie swoich reakcji oraz zachowania samochodu w awaryjnych warunkach.	https://taj.torun.com.pl/szkolenia-bezpiecznej-jazdy/auto-poslizgowe-skid-car/ [dostęp: 10.07.2018]
18	Pojazd silnikowy	Pojazd wyposażony w silnik, z wyjątkiem motoroweru i pojazdu szynowego.	http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19970980602/U/D19970602Lj.pdf [dostęp: 10.07.2018]

19	Przyczepa	Pojazd bez silnika, przystosowany do łączenia go z innym pojazdem.	http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19970980602/U/D19970602Lj.pdf [dostęp: 10.07.2018]
20	Przyczepność kół	Zjawisko przenoszenia sił między nawierzchnią jezdni a stykającymi się z nią kołami jezdni pojazdu.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
21	Samochód ciężarowy	Pojazd samochodowy przeznaczony konstrukcyjnie do przewozu ładunków; określenie to obejmuje również samochód ciężarowo osobowy przeznaczony konstrukcyjnie do przewozu ładunków i osób w liczbie od 4 do 9 łącznie z kierowcą.	http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19970980602/U/D19970602Lj.pdf [dostęp: 10.07.2018]
22	Samochód osobowy	Pojazd samochodowy przeznaczony konstrukcyjnie do przewozu nie więcej niż 9 osób łącznie z kierowcą oraz ich bagażu.	http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19970980602/U/D19970602Lj.pdf [dostęp: 10.07.2018]
23	Skret szosowy	Technika polegająca na takim ustawieniu kierownicy jeszcze przed zakrętem, aby umożliwić pokonywanie długich łuków drogi, trzymając skróconą kierownicę w pozycji za piętnaście trzecia. Dzięki takiemu ustawieniu rąk na kierownicy „w środku zakrętu”, w każdej chwili istnieje możliwość pogłębienia skrętu lub wykonania szybkiej kontry, ominięcia przeszkody. Nazywany niekiedy „drogowym”.	http://www.technikajazdy.info/nauka-jazdy/krecenie-kierownica/2/ [dostęp: 10.07.2018]
24	Skrzynia biegów	Podzespół pojazdu umożliwiający zmianę przełożenia napędu, a przez to służący do efektywnego przekazywania mocy wytwarzanej przez silnik na koła napędowe pojazdu.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
25	Symulatory wspomagające bezpieczeństwo jazdy	Urządzenia do stosowania metod aktywnego nauczania i uczenia technik jazdy, w której naśladowana jest rzeczywistość i dzięki temu zdobywane są doświadczenia zbliżone do tych, które występują w warunkach realnych.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
26	System wspomagający bezpieczeństwo jazdy	Systemy stosowane w samochodach, które dbają o bezpieczeństwo kierowców, pasażerów oraz innych użytkowników dróg.	https://www.link4.pl/blog/10-najpopularniejszych-systemow-bezpieczenstwa-w-autach-osobowych-co-trzeba-o-nich-wiedziec [dostęp: 10.07.2018]
27	Systemy bezpieczeństwa czynnego pojazdu (ABS, ASR, ESP)	ABS Układ stosowany w pojazdach mechanicznych w celu zapobiegania blokowaniu kół podczas hamowania. ASR System, którego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do nadmiernego poślizgu kół pojazdu podczas przyspieszania. ESP Układ elektroniczny stabilizujący tor jazdy samochodu podczas pokonywania zakrętu, przejmujący kontrolę nad połączonymi układami ABS i ASR.	https://pl.wikipedia.org/wiki/ABS_(motoryzacja) [dostęp: 10.07.2018] https://pl.wikipedia.org/wiki/System_kontroli_trakcji [dostęp: 10.07.2018] https://pl.wikipedia.org/wiki/ESP_(motoryzacja) [dostęp: 10.07.2018]
28	Szkolenie podstawowe osób ubiegających się o uprawnienia instruktora techniki jazdy	Szkolenie obowiązkowe dla kandydata na instruktora techniki jazdy. Zakres zawarty jest w załączniku nr 6 do Rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej w sprawie doskonalenia techniki jazdy.	http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU2013000091/O/D20130091.pdf [dostęp: 10.07.2018]

INFORMACJA O ZAWODZIE – Instruktor techniki jazdy 516501

29	Szkolenie uzupełniające osób ubiegających się o uprawnienia instruktora techniki jazdy	Szkolenie obowiązkowe dla instruktora techniki jazdy w celu rozszerzenia uprawnień o nowe kategorie pojazdów. Zakres zawarty jest w załączniku nr 6 do Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej w sprawie doskonalenia techniki jazdy.	http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU2013000091/O/D20130091.pdf [dostęp: 10.07.2018]
30	Technika przeciwskrętu	Technika kierowania pojazdami jednośladowymi, w szczególności motocyklami, polegająca na chwilowym i stosunkowo nieznacznym skręceniu kierownicy.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
31	Tor szkoleniowy	Budowla, której podstawowym tworzywem jest asfalt lub beton. Tor szkoleniowy ma zazwyczaj kilka lub więcej zakrętów.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
32	Tor ziemny	Budowla składająca się przeszkód terenowych w postaci podjazdów, zjazdów, terenu grząskiego, ciasnych zakrętów.	http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU2013000091/O/D20130091.pdf [dostęp: 10.07.2018]
33	Urządzenie destabilizujące tor jazdy	Urządzenie (szarpak) zainstalowane na torze doskonalenia techniki jazdy, destabilizujące w sposób sztuczny tor jazdy pojazdu. Urządzenie to po wykryciu najazdu tylnej osi pojazdu, wykonuje gwałtowny ruch w lewo lub w prawo. W konsekwencji pojazd zachowuje się jakby otrzymał uderzenie w bok, w okolice tylnej osi.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
34	Urządzenia telematyczne	System telematyczny umożliwia transmisję danych bezpośrednio z pojazdu do aplikacji analitycznych, w których dane konwertowane są na raporty i wizualizacje. Systemy telematyczne wykorzystują różne urządzenia i oprogramowania oraz systemy: <ul style="list-style-type: none"> – komunikacji elektronicznej, łączące poszczególne elementy systemu telematycznego (sieci rozległe WAN, sieci lokalne LAN, sieci telekomunikacji ruchomej, systemy satelitarne); – pozyskiwania informacji (czujniki pomiarowe, kamery wideo, radary); – prezentacji informacji dla administratorów systemu telematycznego (systemy GIS, systemy kontroli dostępu); – prezentacji informacji dla użytkowników systemu (sygnalizacja świetlna, radiofonia, technologie internetowe – WWW, SMS). 	http://www.t-matic.com.pl/aktualnosci/z-telematyk%C4%85-w-drog%C4%99 [dostęp: 17.07.2018]

ZASTOSOWANIE INFORMACJI O ZAWODACH

Wsparcie dla pracowników i klientów instytucji rynku pracy w zakresie:

- skutecznego podejmowania decyzji dotyczących wyboru zawodu, pracy/zatrudnienia,
- nabywania nowych lub rozszerzania już posiadanych kompetencji zawodowych,
- zmiany kwalifikacji zawodowych zgodnie z potrzebami rynku pracy,
- dopasowywania treści szkoleń kontraktowanych przez urzędy pracy do potrzeb rynku pracy.

Wsparcie dla różnych grup interesariuszy w zakresie:

- poradnictwa i doradztwa zawodowego,
- tworzenia i aktualizacji ofert szkoleniowych dla rynku pracy,
- dostosowania oferty kształcenia zawodowego do wymagań rynku pracy,
- tworzenia i aktualizacji opisów stanowisk pracy,
- przygotowania lub aktualizacji opisu kwalifikacji rynkowych wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.